

PETER MUSI

Peter Musy

Peter Musi (1799 - 1875)

POČIVNICA

*Vzroka dosti je mil'vat,
Kot otroc' po oč' kričimo,
Jih pustivš nad grobom stat',
Tu le so Pastir naš ljubi,
Ki jih vzela smert je nam!
O, de bi prosili tudi
Zdaj za nas v nebesih tam!*

*Trideset šest let potili
Se kot mašnik ljubljén so,
Sedem dvajset nas učili
Ko naš fajmošter lepo.
Po širokim pridigar slavni,
Vsak poslušal Jih je rad;
S krepk'mi nauki skoz pripravní
So zastopli serca vžgat'.*

*Ko delavec ves goreči
V nogradu Gospodov'mu
Z Zakrament' k bolnikom teči
Njim je vso veselje blo;
Žalostnim tolažnik biti
In dajati vbogajme,
Ojstro grešnike svariti
Nikdar niso vtrudli se.*

*U kreposti uterditi
Jih ko Joba skuša Bog:
P'sti bolezní čez Njih priti,
Kterim ni pomočka prok.
V tej bolezní dost' terpeti
Morli Oni so pet let;
V štir in šestdesetim vzeti
So zdaj v Blažnji vboljši svet.*

*Tak so delo dokončali
Nepozabljen naš Pastir,
De bi tamkje praznovali,
Kjer doma je večni mir.
Sprem'mo še po zadnji hoji
Farmani hvalžno zdaj
Truplo Rajnih vsi k pokoji, -
Duši Bog pa milost daj!*

*Zato prosimo, Jezus mili!
Perzanes' Jim vso slabost;
Čez Njih dušo se usmili,
Vzem' v nebeško jo svetlost.
Pa tud' Oni, nam predragi,
Naj tam prosijo Boga,
De mi po časni zmagi
Združeni častimo ga.*

x x x

ŽLAHTNE JAGODE LEPIH NAVKOV

1. I.

Ako žerjavko podpihaš, tak bo
začela goreti;
Ako pa pljuneš na njo, tak bode
mogla vmreti.

2. II.

Ako cvetica preširoka cveti,
Rada brez vsiga sadu obleti;
Kar po prešrokim prehitro slovi,
Rado tud' hitro poštenje zgubi.

3. III.

Bogu se v' roke daj, kar začneš
ali nehaš;
Kar on s'tabo stori,
To vse prav naredi.

4. IV.

Drag ino rahel je čas,
Dražej kakor zlato, ino tenkši
ko las.

5. V.

Grešnika djanje, in pa otroka,
nobeno pametno ni:
Zdaj svojo pregreho objoka,
kmalo pa zupet greši.

6. VI.

Hočeš s' plugam prav orati,
Moraš sam zanja deržati.
Samo delo lastnih rok,
Rad požegna večni Bog.

7. VII.

*Hudobnež na gori krivice sedi,
Pravičen pogosto pod goro ječi,
Pa svet se obrača, bo zvernil goro,
Pravičen bo zgoraj, krivičen pod njo.*

8. VIII.

*Ljubezen poštena nam serce ozdravla,
Nesramna, nečista pod zemljo nas spravla;
Keršanska nam svete nebesa odpre,
Posvetna, pregrešna nam pekel peržge.*

9. IX.

*Metuli inu štimanci so si podobni
tovarši: lepo se oblačijo od zvonaj,
malo velajo od znotraj.
Veter metulam lepoto pobriše,
Srošna štimancam hodnika pojiše.*

10. X.

*Pravda je prazna havda;
Velik dobiček obeta,
Pa premoženje od hiše pometa.*

11. XI.

*Zgodaj začni dobro sjati,
In po dobrim se ravnati,
Le na pravo roko se podaj,
De boš enkrat v'starosti
Brez vsake žalosti
Se oziral v'svoje dni nazaj.*

12. XII.

*Veša se tak dolgo luči obeša,
dokler se zasmodi; -
V' slabo pajdašijo fantji ino deklete
tak dolgo tišijo, de se nedolžnost zgubi.*

13. XIII.

*Čas trojne stopinje ima:
Počasi prihodnost nastopa, kakor blisk
pričeočnost beži, vekomaj tiho
pretečenost stoji.*

14. XIV.

*Kar se v' mladosti navučiš,
S' tim se za starost preskerbiš.*

15. XV.

*Vse karkolj dobriga veš ino znaš
Lehko povsodi okolj pelaš.*

16. XVI.

*Če dolgo sekaš, mora past
Tud enkrat nar ti vekši hrast.*

17. XVII.

*Raj hitro spat pa zgodaj vstat,
Če hočeš biti zdrav in mlad.*

18. XVIII.

*Modrost je veselje življenja,
In čednost tolažba terplenja.*

19. XIX.

*Nedolžnost zmiraj po zankah hodi;
Pa angelc nebeški jo vodi.*

20. XX.

*Nobeden ne bo sreča tvoja,
Če si ne () boš samo svoja.*

21. XXI.

*Pridnimu en dones več vela,
Kakor lenuhu jutra dva.*

22. XXII.

*Per Bogu serce,
Per delu roke.*

23. XXIII.

*Prevzetnost se povsod spotika,
In sramota se za njo pomika.*

24. XXIV.

*Kadar ti misliš dobro storiti,
Ne čakaj, da bi te mogli prositi;
Kdor se zanaša na hvalo ljudi,
Dobriga dela plačilo zgubi.*

25. XXV.

*Kedaj čbelca med pobira,
Tam od strupa pajk omira; -
Kakor tvojo serce je,
Tako boš tud' obernil vse.*

26. XXVI.

*Luč in pamet naj gori,
Ker brez njih svetlobe ni;
Brez luči bo temno telo,
Brez pameti dušno oko.*

27. XXVII.

*Mi ne živimo zato, da bi jedli,
Ampak le jemo zato, de živimo.
Jejmo in pimo po meri tako,
De nam življenje podpiralo bo.*

28. XXVIII.

*Mnogim pokaži veselo življenje,
Bod' dobre volje pošteno z vsim;
Zbranim potoži ti svojo terpenje,
Serce odkrivaj le prav zvolenim.*

29. XXIX.

*Po celem sveti je božja slava,
Le v' serci hudobneža tiha pušava;
Od červa do slona vse hvali Boga,
Le grešnik hudoben mu hvale ne da.*

30. XXX.

*Šroka je cesta pregrešnosti.
Skraja.
Gladko po trati med cvetjem pela;
Dalej ko vodi, nevarnej prihaja,
Zadnič se v' mračno dolino konča.*

31. XXXI.

*Sterma se čednosti steza dozdeva,
Dokler se človek po njej ne poda;
Dalej ko hodi, veselej prepeva,
Zadnič v' veseli raj ga perpela.*

32. XXXII.

*Zdelan nečistnik in pa červivi
sad sta si podobna. Od červa
snadena padeta: prvi pod zemljo,
drugi na njo.*

x x x

BOŠTJAN GOLFAN

*Poslušajte mladenči vi!
Kako se takimu godi,
Ki šolo zaničuje:
Kako v' mladosti prevzetnjak
Na svojo starost cel sromak
Zamudo obžaluje,
Za srečo pa zdihuje.*

*Je bil v' tim kraji en Boštjan,
Za šolske navke ves zaspan,
Ni hotel v' šolo jiti;
Pa tud bogati stareši
So mu potuho dajali:
"Če hočeš priden biti,
Brez šol znaš živeti."*

*Brez vsiga navka zrasel je
In zgubil svoje stareše,
Bogastvo mu ostalo.
Alj kaj! de je prevbog Boštjan
S potrebnim rajtengam neznan;
Vse, kar je kolj kaj znalo,
Boštjana je golfalo.*

*Boštjan ni vedel, kolko 'ma,
Ne, kolko vsako leto da,
Povsod so ga zjiskali;
Plačnikov ni zapisat znal,
Dolžnikov se je terjat bal,
Namesto deb' plačvali,
So dnarje mu jemali.*

*In skratkoma, da vse povem:
Kako je prišlo, sam ne vem,
Na boben so ga djali.
Ker pismem srotej poznal ni,
So njih golufi zmerjali;
Še peč so mu predali,
Po sveti ga zagnali.*

*Boštjan še suknjo svojo 'ma,
Za to tud' v' pravdo se poda:
Močno ga doktor hvali;
In kadar suknjo tud' zgubi,
Iz hlač pa srajca že vesi,
So pravdo dokončali,
In mu podkrižat dali.*

*Ves capast, bos se dalj poda,
Za potepuha majo ga,
Povsod so se ga bali:
Na ošteriji je ostal,
Ošter mu je tud jesti dal,
Pa kar od mize k' štali
So ga gnoj kidat gnali.*

*Boštjan je moral bit vesel,
De je ošter ga v' službo vzel;
Prav pridno k' delu seže;
Pometa hlev, in kida gnoj,
De bi si služil kruhek svoj,
Prav skerbno konjam streže,
Pripreže in odpreže.*

*En večer po večerji že
Do njega prišel s' pismam je
En znanc tajiste hiše.
Boštjanu se prav močnu zdi,
In serce njemu govori,
Da sreča njega jiše;
Pa brat' ne zna, kdo piše.*

*Ker revež brati sam ne zna
Se k gospodarju berž poda,
In pismo mu pokaže;
Alj bil je ta njegov ošter
En velik lažnivec ino golfer;
Na pismo s' perstom kaže,
Z' jezikam mu pa laže.*

*"Poglej Boštjanek! pismo to,
Kak daleč je po morji šlo,
Z' Zamorja mora biti.
Tam enga strica imel si,
Sto kron so zapustili ti.
Če hočeš po nje jiti
Pa tud ob glavo priti."*

*"V' Zamorskim tam Slovincov ni,
Kristjan nobeden tam ne ž'vi:
Tak so moj oča rekli.
Se med Zamorce boš podal?
Alj se ne boš Pesjanov bal!
Ti bodo kožo slekli,
Te kuhali in pekli."*

"Boštjan! res krone lepe so,
Pa vender, vender teško bo
Tajiste kdaj dobiti;
Alj vender, ker te rad imam,
V' nevaršno se za te podam:
Sto kron ti hočem šteti,
In une jaz prevzeti."

"Glej, sreča jiše te, Boštjan,
Tam bi še bil za vse golfan,
Tu so gotovi dnarji,
Bog ve če njih kedaj dobim,
In morebit še vse zgubim;
Golfati me Bog varji!
Če hočeš tak, pa vdari!"

Boštjan je vdaril prav vesel,
Perpelal priče, krone vzel,
Povsod se z' njimi hvali.
Pa s' kratkim se je zvedelo,
Da je pismo le s' Tersta blo;
Tam dnarji so ležali,
Miljon zlata veljali.

Boštjan je le sromak ostal,
Če mu je Bog ravn srečo dal,
Ljudje so ga golfali.
Namesto zlatov en milijon
Je le dobil sto belih kron,
Povsod so se smejali,
In, osel! so mu delaji.

*Ste slišali, mladenči vi!
Kaj lene vse Boštjan vuči:
Zamuda vaša škoda.
Kdor se v' mladosti prav zvuči,
Za mizo lahko z' vsim sedi,
Pa nemarna persmoda
Kosti za vratami gloda.*

x x x

*Navod = Peter Musi, Navod v' branje za mladost nedeljskih šol. V Celi, 1832.
- Prečrkovanje: I. Stropnik.*